

Javornický evangelík

Sborový časopis Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Javorníku nad Veličkou

Rok 2010 Ročník 14

4

Uprchlík Ježíš

ThDr. Pavel Filipi

Do vánoční něžné nálady, do poezie betlémů, pastýřů, oveček přichází také tato zpráva: brzy po svém narození, již jako nemluvně, se Pán Ježíš stal uprchlíkem; bezdomovcem, běžencem, azylantem v Egyptě. Evangelista Matouš nás této podrobnosti neušetřil. A my se jí také nechceme vyhnout. K ponížení Božího Syna patřilo i to, že byl dítětem v rodině uprchlíků. „Člověčenství naše ráčil vzít na se...“ Vězte, co toto člověčenství, jež on ráčil vzít na se, také obnášelo, kam až sahalo: až k uprchlictví. Ježíšek bezdomovec. Už jako dítě jej potkal osud nespočetných milionů lidí v lidských dějinách, kteří museli opustit své domovy a hledat útočiště v cizině. Bud' na útěku před přírodními pohromami, neúrodou a hladem, jako druhdy Abraham, který se, prchaje před hladem, snažil získat azyl v Egyptě, nebo - častěji - na útěku před lidskou zvrůl, násilím a válkami. Nikdo už nikdy nespočítá, kolik jich bylo, lidí a rodin na útěku. A my nepřestávejme Pánu Bohu děkovat, že nás a naše děti ráčil před tímto údělem uchránit. Neboť dobře víme, že uprchlický proud dnes ještě pokračuje, ano sílí, že milionové zástupy ještě dnes jsou v pohybu po krajinách našeho světa, tele vize nám přibližuje až do tepla našich pokojů ty hrůzné scény; a někteří odborníci soudí, že zde je počátek ohromné krize, která napříště ohrozí lidstvo neméně než nukleární válka. Nuže, my dnes

máme vědět, že do tohoto uprchlického zástupu mužů a žen, starců a dětí kdysi také patřila rodina, kterou křesťanská tradice nazývá svatou rodinou: Josef a matka a dítě Ježíš.

Legendy vědí o tomto útěku svaté rodiny nejednu podrobnost: jak se Ježíškovi cestou klaněly palmy a divoké šelmy, čím se rodina zabývala a živila po sedm či osm let egyptského exilu a další věci. O tom všem evangelista Matouš nic neví a vědět nechce. Jeho zpráva je stručná, až jaksí strohá. Jako by mu nezáleželo na ničem jiném než na tom, aby budoucím čtenářům a posluchačům evangelia zachoval ten holý fakt, že se Ježíš záhy po svém narození stal uprchlíkem a proč se tak stalo.

Ano, proč. To nás také zajímá. První odpověď: Neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil. Za útekem stojí Herodes. Hodlá se novorozeného dítěte zbavit. Herodes, obratný politik, už zmařil nejednu intriku svých politických nepřátel, ale tentokrát nemínil ponechat nic náhodě. Ne hodlá čekat, až mu v zemi vyrostе stínový král a až založí druhé centrum moci. Nebylo to poprvé, že se vládce, v obavě o svou moc, začal bát dětí. Četli jsme o egyptském faraonovi, který dal utrácet všechny hebrejské chlapečky. Také Herodes volí celoplošné řešení. Neztrácí čas, aby zkoumal každý individuální případ, aby zjišťoval, který z narozených betlémských chlapečků by mu mohl být nebezpečný, nýbrž

rozlít se a dal povraždit všechny chlapce v Betlémě a v celém okolí ve stáří do dvou let, podle času, který vyzvěděl od mudrců.

Hrůza. A na té hrůze nic nemění, když se dovídáme, že při tehdejší lidnatosti Betléma nemohl být počet takových novorozenců vysoký, že v našem světě umírá na hlad, žízeň, horko, zimu, pod výživu a infekce víc dětí denně, než zahynulo tenkrát při vyhlazovací akci Herodově. To je pravda. Ale i tak, ten betlémský masakr byla hrůza. A betlémské matky se procesím vydaly do nedalekého Ráma plakat na hrob Ráchelin, pramáti josefských čeledí, která tam byla po-

hřbena, když byla porodila svého syna Benjamina na betlémských pláních. Hlas v Ráma je slyšet, pláč a veliký nárek; Ráchel oplakává své děti a nedá se utěšit, protože jich není.

To také patří k Vánocům. Do takového světa přišel Boží Syn. Do světa matek, jež oplakávají své děti a nedají se utěšit. Do světa násilí a vyhlazovacích akcí. Do světa Herodů, kteří krutostí zakrývají svůj strach. Kdyby přišel do jiného, lepšího, ideálnějšího světa, ne tak barbarského, byl by se nemusel pár dní po narození stát uprchlíkem. Ale on přišel do tohoto světa. Do našeho světa. Člověčenství naše ráčil vzít na se...

Za druhé: Evangelista Matouš si však dává záležet na tom, aby zdůraznil, že hlavním aktérem a vrchním režisérem té uprchlické historie nebyl Herodes. Ten má v tomto příběhu slovo první, ale už ne druhé a už vůbec ne poslední. Josefovi, Ježíšovu otci, se třikrát dostane pokynu, co má udělat. Anděl Hospodinův se ukázal Josefovi ve snu a řekl: Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uprchni do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu. Za tímto pokynem stojí Hospodin. Ten je hlavním aktérem a vrchním režisérem tohoto příběhu, jak jej podává evangelista Matouš. Matouš nám tím sděluje, že Ježíš se stal uprchlíkem ne z vůle Herodovy, nýbrž z vůle Hospodinovy. S našimi dnešními uprchlíky je to jinak. Ti se uprchlíky stali - většinou - z vůle (anebo rovnou: z viny) zlých, chamtivých, krutých lidí.

Zde však, v příběhu Ježíše, jedná - napříč krutostí poměrů - věrný Hospodin. Jedná tak, aby Ježíš splnil

to poslání, pro něž přišel na svět, aby pro záchranu našeho člověčenství vykonal vše, co mělo být vykonáno: kázal evangelium, uzdravoval, odpouštěl - a posléze byl ukřižován a vzkříšen pro spásu lidského pokolení. Podobně jako kdysi Mojžíš musel být vytažen z Nilu, aby mohl splnit své poslání a vyvést utlačené Hebreje z Egypta. Proto musel Ježíš uniknout masaku betlémských dětí jako uprchlík do Egypta. Na tomto Božím plánu a záměru nemůže Herodes nic změnit, žádný despota nemůže. Herodes vejde do lidské paměti jako krutý vražedník betlémských dětí, figura hrůzná i komická zároveň, neboť to nejdůležitější se mu nepodaří: zmařit Boží plány na záchranu lidského pokolení. Ježíš zůstane naživu. Podle staré tradice se o Vánocích čte druhý žalm: „Srocuj se králové země, vládcové se spolu umlouvají proti Hospodinu a pomazanému jeho:

„Zpřetrháme jejich pouta, jejich provazy pryč odhodíme.“ Ten, jenž trůní v nebesích, se směje, Panovníkovi jsou k smíchu. Jednou k nim promluví v hněvu, ve svém rozlíčení je na plní děsem: „Já jsem ustanovil svého krále na Sijónu, na své svaté hoře!“ ... „Nuže, králové, mějte rozum, dejte na výstrahu, soudcové země!“ (Ž 2, 2-6. 10). V přebásnění Samuela Vernerera: „Pán na nebesích směje se jim jen... Což nevíte to stále, že nad Sijónem, horou svatou mou, v úradku svém jsem ustanovil krále...?“

Součástí tohoto Božího úradku a plánu není betlémský (ani žádný jiný) masakr, ten byl jen a jen dílem lidské

zvůle a krutosti. Součástí tohoto Božího úradku je záchrana. Záchrana toho, který má zachránit mnohé. Zachránit Zachránce. A tento plán se prosadí i proti lidské zvůli a krutosti. Prosadí způsobem tak lidským, tak tuze lidským, tak neblaze známým: uprchlím. Kdyby tento příběh psal legendista, a ne evangelista, vymyslel by si něco pozoruhodnějšího, třeba jak se herodovskému pochopovi zlomí meč nebo uschne ruka zrovna v okamžiku, kdy se chystá zabít malého Ježíška. Takto nebo podobně by to vymyslel legendista. Ale evangelista sdělí, že Ježíšův život byl zachráněn, a to způsobem, který žel poznaly a zakoušejí miliony lidí: Rodina opouští svůj domov a dává se na útěk. Člověčenství naše...

Za třetí: Evangelista, narozdíl od legendisty, ovšem ví, že nic nepůsobí mechanicky. Život dítěte je v rukou Božích, ale je také v rukou Josefových. Ježíš se stává uprchlíkem též proto, že se Josef Božímu záměru podřídil a Božího vzkazu uposlechl. On tedy vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odešel do Egypta. Nespekuloval, nebránil se, nesmlouval, že snad nebude tak zle, že by se mohlo ještě chvíli počkat, nenamítal, že dítě asi tak dlouhou cestu nevydrží a jak se v Egyptě rodina bude žít... Nic z toho. Uposlechně, sebere dítě a matku a jdou. U každého dítěte záleží na tom, aby rodiče konali svou odpovědnost v poslušnosti Božího slova. Boží plány a záměry se uskutečňují ve světě tím, že lidé uposlechnou Božího slova. Ježíšův život závisel na tom, že Josef řekne: Ano, půjdeme. A vezme rodinu a stanou se uprchlíky.

Uprchlíky a posléze i navrátilci. V poslušnosti Božího slova se rodina po egyptském exilu usadí v Nazaretu. On tedy vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země... a usadil se v městě zvaném Nazaret. Proti Betlému je to vyložený propad. Nazaret nepatrné hnízdo, bezvýznamné, bez tradic, bez významných rodáků, vesnice asi s nevalnou pověstí: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrehého?“ ptá se Natanael u evangelisty Jana (J 1, 46). V tomto Nazaretu má být Ježíš doma. Nazván bude Nazaretský. Nepohrdl tímto svým příjmením, nepohrdl chatrným nazaretským lidem. Z tohoto lidu si později vybere svou družinu. Tito lidé budou jako první naslouchat jeho slovům, budou prvními svědky jeho mocných činů, těmto lidem vzejde světlo naděje uprostřed všeobecného stmívání, světlo víry uprostřed všeobecného zcyničtění, světlo lásky uprostřed všeobecného zbarbarštění. Tady se zrodí nový Kristův lid, který se nebude stydět za svého Nazaretského mistra. Ještě dříve než se jeho stoupenci začali nazývat křesťany, byli nazváni Nazaretskými. Snad to měla být nádržka, potupné jméno. Ale stalo se čestným označením nového lidu, který vznikl kolem vzkríšeného Nazaretského. Lidu, v němž měla vládnout jiná moc než herodesovská: moc lásky a oběti. Lidu, v němž člověk člověka nežene do vyhnanství, nýbrž přijímá. Do domu, do rodiny, do lásky.

Modlitba: Pane Ježíši, ty sám jsi šel úzkou cestou. A přece s tebou vešlo do světa království Boží. Dej, ať i my jsme jeho šířiteli,

Podzimní brigáda javornických konfirmandů

Konfirmační cvičení mělo v úterý 12. října podobu brigády, při které se konfirmandi cvičili v sekání sborové zahrady, hrabání spadaneho listí, sběru ořechů nebo čištění zanesených okapů kolem terasy. Iniciativní konfirmandi pak vynalézavým způsobem provedli na okapech nejnужnější opravy, aby zabránili jejich dalšímu ucpávání. Součástí brigády byl rovněž úklid v prašném prostředí sborového archívu. Jak vidíte, konfirmandi udělali kus práce. Patří jim za to dík nás všech. Starostlivá péče o sborový majetek jim přitom činila vyložené potěšení. Jejich radost z díla dokládají fotografie, pořízené při této brigádě.

S důvěrou ...

Církev adventistů sedmého dne ve Veselí n. Mor.
s Církví česko-bratrskou evangelickou v Javorníku
Vás srdečně zvou na vánoční koncert, který se
uskuteční

12.12. v 16.00 hod.

v Javornickém kostele

S důvěrou ...

DĚTSKÁ VÁNOČNÍ SLAVNOST

Program:

O zvířátkách - pásmo předškolních dětí

Cesta tří králů - vánoční divadelní hra - (Markéta Chmelová)

Když čas (ne)jde vrátit zpátky - javornická vánoční divadelní hra - (Josef Hurta)

Klaus Heizmann - Vánoční kantáta - zpívá smíšený pěvecký sbor a Tensing s doprovodem hudební skupiny, diriguje Eva Pavlincová

Přijďte - 19. prosince, je to 4. adventní neděle,
v 16.00 hodin v Javorníku, v evangelickém kostele!

Přehled bohoslužeb v adventním a vánočním období

28.11.	1. neděle adventní	10:00	bohoslužby se slavením sv. večeře Páně
30.11.	úterý	18:30	roráty – Dan Petříček, ČCE Kyjov
3.12.	pátek	18:30	roráty – P. Václav Vrba, děkan, ŘKC Veselí n. M.
5.12.	2. neděle adventní	10:00	rodinné bohoslužby s dětmi
7.12.	úterý	18:30	roráty – Jaroslav Nečas, Česká Třebová
10.12.	pátek	18:30	roráty – Pavel Šebesta, ČCE Hodonín
12.12.	3. neděle adventní	10:00	bohoslužby
		14:00	bohoslužby na Suchově
		16:00	adventní koncert sboru CASD z Veselí nad Moravou
14.12.	úterý	18:30	roráty – P. Norbert Waclaw Nawrath, ŘKC Boršice
17.12.	pátek	18:30	roráty
19.12.	4. neděle adventní	10:00	bohoslužby
		16:00	dětská vánoční slavnost - divadelní a hudební večer
21.12.	úterý	18:30	roráty – příprava ke slavení sv. VP, Josef Hurta
24.12.	Štědrý den	16:00	štedrovečerní bohoslužby
25.12.	Hod Boží vánoční	10:00	bohoslužby se slavením sv. večeře Páně
26.12.	Svátek mučedníka Štěpána	10:00	bohoslužby
		14:00	bohoslužby na Suchově se sv. večeří Páně
31.12.	Konec roku	17:00	bohoslužby vzpomínka na zesnulé členy sboru a rozdávání biblických hesel na r. 2011
1.1.	Nový rok	10:00	bohoslužby se slavením sv. večeře Páně